

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.348/2025/7.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Kovács András bíró

A felperes: felperes1 (cím2)

A felperes képviselője: ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Incze Márton ügyvéd, cím1)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala XXI. Kerületi Hivatala (cím3)

Az alperes képviselője: Mecserné dr. Kocsis Ildikó Éva kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közegészségügyi ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek: az alperes, 11. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Fővárosi Törvényszék 2025. március 13-án kelt 49.K.700.023/2025/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.K.700.023/2025/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az eljárt bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 60.960 (hatvanezer-kilencszázhatvan) forintban, az alperes költségét 60.000 (hatvanezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 6302 szakmakódú, házi gyermekorvosi ellátásra kiadott működési engedéllyel rendelkezik. A működési engedély az ügyelet/készenlét ellátási formáját „Nem vesz részt” szöveggel tartalmazta.

[2] Az alperes 2024. november 27-én kelt BP-21/NEO/03483-2/2024. számú határozatában a felperes működési engedélyét hivatalból akként módosította, hogy annak 1. számú mellékletében a házi gyermekorvosi ellátás szakmán belül az ügyeleti feladatot „Nem vesz részt ügyeletben” helyett „Központi ügyeletben látja el” formában rögzítette.

[3] Előírta, hogy működése során a felperes köteles az egyes szakmák, illetve szakmán belül szolgáltatások folytatásához előírt személyi, tárgyi és szakmai követelményeket folyamatosan biztosítani, a tevékenységre előírt speciális jogszabályi előírásokat betartani. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az előírtak be nem tartása esetén bírság kiszabására van lehetőség.

[4] A határozat indokolása tartalmazta, hogy miután az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Eatv.) 6/A. §-a és az egészségügyi ellátás folyamatos működésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: ESzCsM rendelet) 15. § (6) bekezdése szerint az ügyeleti ellátást 2024. október 1-től az Országos Mentőszolgálattal (a továbbiakban: OMSZ) kötött szerződés alapján látják el a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosok, házi gyermekorvosok, hivatalból vizsgálta az illetékességébe tartozó valamennyi érintett működési engedélyét. A vizsgálat eredményeként az ügyeletben való részvétel hiányára vonatkozó bejegyzéseket – a jogszabályváltozás okán – ügyeletben való részvételre módosította.

A kereseti kérelem

[5] A felperes eljárási- és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással előterjesztett keresetében kérte az alperes határozatának megsemmisítését.

A jogerős ítélet

[6] A törvényszék ítéletében az alperes határozatát megsemmisítette.

[7] Az alperes védiratában előterjesztett eljárásjogi kifogására reagálva, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. §-ában foglaltakat vizsgálva megállapította, hogy a felperes nem volt köteles sem cégkivonatát csatolni, sem egyéb okirattal igazolni törvényes képviselője képviseleti jogát, az alperes alaptalanul kifogásolta ezen iratok hiányát. A felperes keresetlevele visszautasítására, a per megszüntetésére a törvényszék indokot nem talált.

[8] Az ügy érdemében rögzítette, abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, az alperes jogszerűen módosította-e a felperes működési engedélyét.

[9] Utalva a törvényszék más tanácsai által meghozott ítéletekre (11.K.704.325/2024/14. és 13.K.704.753/2024/7.) kifejtette, a működési engedély természeténél fogva egy adott tevékenység végzésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló hatósági aktus, amely feljogosítja hivatalosan az engedély birtokosát a tevékenység végzésére. A célja annak biztosítása, hogy a tevékenység megfeleljen a vonatkozó jogszabályoknak és szakmai követelményeknek, ezért a kiadás előfeltétele, hogy az érintett jogalany teljesítse a jogszabályban meghatározott feltételeket. Kizárólag abban az esetben

lehet központi ügyeletben való részvételt rögzíteni, ha ténylegesen megvalósulnak annak feltételei.

[10] Irányadónak tekintette a Kúria Kfv.II.37.721/2013/6. számú ítéletében foglaltakat is, miszerint a működési engedély lényegében az egészségügyi szolgáltató személyi, tárgyi, szakmai követelményeinek, a használt helyiség szakmai, közegészségügyi megfelelőségének, azaz az adott személy adott helyen végzendő egészségügyi tevékenységének egyedi vizsgálatát és ellenőrzését magában foglaló hatósági visszaigazolás.

[11] Az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII.15.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 11. § (2) bekezdés k) pontja az ügyeleti rendszerben való közreműködés „tényének” rögzítését írja elő a működési engedélyben. Ez az előírás az elsőfokú bíróság megítélése szerint azt jelenti, hogy ha az egészségügyi szolgáltató – értelemszerűen az OMSZ-szel kötött szerződés megkötését, illetve az egyéb jogszabályi és szakmai feltételek igazolását követően – ténylegesen részt vesz az ügyeleti szolgálat ellátásában, úgy ezen tény rögzíteni szükséges a működési engedélyben. Az alperesnek a Korm. rendelet 9. § (1) és (3) bekezdéseiből következően vagy az eljárás során tartott szemlén, vagy utólag, hatvan napon belül megtartott helyszíni ellenőrzésen is meg kell győződnie a feltételek teljesítéséről.

[12] Attól, hogy létezik olyan jogszabályi előírás, amely szerint a háziorvosoknak és a házi gyermekorvosoknak közreműködniük kell az OMSZ által szervezett központi ügyeletben, és meg kell teremteni ennek feltételeit, nem következik, hogy ezt az előírást a működési engedélyben is ismételten rögzíteni kellene, különösen nem annak érdekében, hogy a hatóság lehetőséget teremtsen az engedélytől való eltérő működésre hivatkozással szankció kiszabására.

[13] Az alperes jogszabálysértően járt el, amikor kizárólag az ügyeleti rendszerben való közreműködést előíró jogszabályi rendelkezésre alapítottnan módosította a felperes működési engedélyét, elmulasztva az Ákr. 62. §-ának rendelkezései által előírt tényállás tisztázását arra vonatkozóan, hogy a felperes esetében az ügyeletben való közreműködéssel kapcsolatban előírt jogszabályi és szakmai feltételek ténylegesen teljesülnek-e, a felperes az ügyelet-ellátásban valóban közreműködik-e.

[14] Kifejtette azt is, hogy a felperes alaptalanul sérelmezte az eljárás megindulásáról való értesítésének elmaradását. A Kúria Kfv.IV.37.173/2024/7. számú határozatára utalva hangsúlyozta, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (3) bekezdés a) pontja csak akkor alkalmazható, ha a tényállás teljes körűen tisztázott, és az ügyféli jogok nem sérülnek. Perbeli esetben a működési engedély szerepének hatóság általi félreértelmezése miatt elmaradt annak a tisztázása, hogy teljesültek-e az engedély módosításának jogszabályi feltételei. Ha pedig a felperest értesítették volna az eljárás megindításáról, úgy nyilvánvalóan lett volna ezzel kapcsolatban tényállítása vagy észrevétele. Az értesítés elmaradásával tehát sérültek az ügyféli jogai, azonban nem valósult meg olyan lényeges mulasztás, amely a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján indokolta volna az alperes határozatának megsemmisítését.

[15] Rámutatott, hogy a Kp. 33. §-ának rendelkezései lehetőségként írják elő a bíróság számára azt, amennyiben előtte legalább tíz olyan eljárás indul, amelyek jogi és ténybeli alapja azonos, dönthet arról, hogy a perek egyikét mintaperben elbírálja és a többi eljárást az eljárást befejező határozata meghozataláig felfüggeszti. A perkoncentráció elvére is figyelemmel azonban az eljárás bíróság nem tartotta indokoltnak annak megfontolását, hogy a mintaperre vonatkozó szabályok alapján az eljárását felfüggeszse, a tárgyalását elhalassza.

[16] Miután pedig az alperes alaptalanul módosította a felperes működési engedélyét a központi ügyeletben való részvétel tényének bejegyzésével, a törvényszék a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapulvételével az alperes határozatának megsemmisítéséről döntött.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek a Kp. 121. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését és az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[18] Állította, a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény 28. cikkét, a Kp. 2. § (1), (2) és (4) bekezdését, 20. § (1) (4) és (6) bekezdését, 51. § (7) bekezdését, 84. § (2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdését, 221. §-át, 346. § (4)-(5) bekezdését, az ESzCsM rendelet 15. § (1) és (6), továbbá (8a)-(8c) bekezdéseit és a Korm. rendelet 7. § (2) bekezdését, 11. § (2) bekezdés k) pontját és 14. § (1) bekezdését, továbbá a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. §-át.

[19] Hangsúlyozta, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében szükséges a Kúria állásfoglalása figyelemmel arra, hogy az egyes törvényszékek érdemben azonos tényállás mellett országosan eltérő döntéseket hoztak.

[20] Kifejtette, hogy a Kp. 20. § (6) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak személyl-et, mint a felperesnél munkát végző orvost értesítenie kellett volna a perbelépés lehetőségéről, és amennyiben nem kíván a perbe érdekeltként belépni, vagy nem tesz nyilatkozatot, hivatalból perbe kellett volna állítania. Az ügyeleti feladatellátás nem a felperes gazdasági társaságot, hanem cselekvőségében a háziorvost jogosítja és kötelezi.

[21] Nem rendelkezett a törvényszék az azonnali jogvédelem vonatkozásában hozott 3. sorszámú végzés hatályon kívül helyezéséről sem, ezáltal megsértette a Kp. 51. § (7) bekezdését, amely szerint az azonnali jogvédelmet biztosító végzés az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedésével veszti hatályát, ha azt a bíróság tanácsa az eljárás során a felek kérelmére vagy hivatalból nem helyezte hatályon kívül.

[22] Az eljárás bíróság nem merítette ki a védíratot, nem bírálta el a pergátló akadályt jelentő visszautasítási okot. Ezzel pedig a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.VII.37.537/2023/5. számú és Kfv.I.37.471/2024/9. számú döntéseitől.

[23] Nem merítette ki a védíratot abban körben sem, hogy miért nem alkalmazta a mintaper szabályait.

[24] Tévesen értelmezte az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontját és helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy pusztán a hivatalbóli eljárás megindításáról szóló értesítés elmaradása miatt az alperes eljárása sérti a felperes tisztességes hatósági ügyintézéshez való jogát, amit a Kúria Kfv.37.840/2024/9. számú döntésével kívánt igazolni.

[25] Hivatkozása szerint az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről szóló 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet 2. számú melléklete külön szakmaként ismeri el a központi ügyeletet, illetve a háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátást. A tárgyi ügyben módosított működési engedélyben azonban a módosítást követően sincs szakmaként megjelölve a központi ügyeleti ellátás, a felperes működési engedélye továbbra is kizárólag a házi gyermekorvosi ellátásra szól.

[26] Ellenben az OMSZ által működtetett, háziiorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásra vonatkozó működési engedélyt a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (a továbbiakban: NNGYK) adja ki.

[27] Az alperes határozata a már kiadott működési engedélynek mindösszesen az ügyeleti, készenléti rendszerben való közreműködése tényét tartalmazza. Ezt a módosítást a szakmai irányító szerv által megküldött iránymutatás alapján végezte el, döntésével nem terjesztette ki a felperes működési engedélyét egy új, külön szakmakóddal rendelkező központi ügyeleti szakmára. Az alperes nem mulasztotta el a tényállás felderítését.

[28] A felperes ügyeletben való részvételi kötelezettségét nem önmagában a határozata, hanem a megváltozott jogi környezet eredezteti, amelynek révén a peres eljárás során tett gyakorlatilag valamennyi arra vonatkozó nyilatkozata, amelyben az OMSZ és a felperes között megkötendő szerződés hiányára hivatkozik, irreleváns és a hatósági eljárás során is az lett volna. Az alperes nem hozhatott volna olyan döntést, hogy a felperes nem vesz részt az ügyeletben, mert akkor az ESzCsM rendelet 15. § (8a) bekezdésének megsértésével járt volna el.

[29] A felperes részletes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartására tett indítványt, mert az ítélet megfelel a jogszabályoknak. Kérte az alperes által felszámított perköltség mérséklését is hivatkozással annak eltűzött voltára.

Döntés a befogadról

[30] A Kúria Kfv.III.37.348/2025/3. számú végzésével az alperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés alkalmazásával – figyelemmel arra, hogy a felvetett jogkérdésben olyan eltérő, elsőfokú bírói döntések születtek, amelyek azt mutatják, hogy a bírói gyakorlat széttartó, ezáltal a joggyakorlat egysége sérült – befogadta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[31] Az alperes felülvizsgálati kérelme – az alábbiak okán – nagyobb részben alapos.

[32] A felülvizsgálati eljárás kereteit a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem jelöli ki. A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[33] A Kúria mindenekelőtt az alperes eljárási jogi kifogásait vizsgálta és megállapította, hogy azok nem alaposak az alábbiak szerint:

[34] Iratellenesen állította a felülvizsgálati kérelem, hogy az eljáró bíróság nem határozott a pergátló akadály körében kifejtett érveiről, a keresetlevél visszautasításáról. Az ítélet a [19] bekezdésében mindenekelőtt az alperes védiratában hivatkozott, a Kp. 37. §-a szerinti tartalmi elemek meglétét vizsgálta részletesen, megállapítva, hogy a keresetlevél visszautasításának nem volt helye. Így a Kúria Kfv.VII.37.537/2023/5. és Kfv.I.37.471/2024/9. számú döntéseitől eltérés sem mutatható ki.

[35] Az alperesnek a mintaper alkalmazásának hiánya körében kifejtett sérelme vizsgálatát a Kúria a Kp. 115. § (1) bekezdése által megkövetelt konkrét jogszabálysértés

megjelölése hiányában mellőzte. Arra azonban utal, hogy a jogerős ítélet [35] bekezdésében részletesen indokolja a Kp. 33. §-a szerinti mintaper alkalmazása mellőzésének okát.

[36] Az alperes felülvizsgálati kérelmében az állított jogszabálysértések között felsorolta az IM rendelet 2. §-át és a Pp. 83. § (1) bekezdését, azonban azt nem fejtette ki, hogy miért tartja ezen jogszabályokba ütközőnek az ítéletet, ezért a Kúria e körben is mellőzte a felülvizsgálatot.

[37] A Kp. 20. § (1) bekezdése szerint, akinek jogát vagy jogos érdekét a vitatott közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti vagy a perben hozandó ítélet közvetlenül érintheti, a mások között folyamatban lévő perbe érdekeltként beléphet. A perbe érdekeltként beléphet az is, aki a megelőző eljárásban ügyfélként vett részt. A (6) bekezdés értelmében a bíróság kérelemre vagy hivatalból érdekeltként perbe állíthatja azt, akinek jogát vagy jogos érdekét a perben hozandó ítélet érinti, ha perben állása a jogvita rendezése érdekében a bíróság megítélése szerint szükséges.

[38] Ez utóbbi esetben kizárólag akkor kerül sor a perbeállításra, ha az a bíróság megítélése szerint a jogvita rendezése érdekében szükséges és az érdekelt jogát vagy jogos érdekét a perben hozandó ítélet érinti. A Kúria a Kfv.II.37.282/2020/5. számú ítéletében azt is levezette, hogy a Kp. 20. § (6) bekezdése szerint az ott meghatározott feltételek esetén a hivatalbóli perbeállítás nem lehetőség, hanem kötelezettség. Ez az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően előírt józan ész követelményét szem előtt tartó értelmezés következik abból a formális logikai szabályból, hogy ha a bíróság észleli, hogy a jogvita rendezéséhez szükséges a hivatalbóli perbeállítás, akkor abból logikai kényszer arra a következtetésre jutni, hogy perbeállítás nélkül a jogvita nem rendezhető.

[39] A Kúria több határozatában azt is kifejezésre juttatta [Kfv.II.37.282/2020/5., Kpkf.VI.39.255/2020/2., Kfv.II.37.103/2021/4., Kfv.II.37.134/2021/4.], hogy ha a közigazgatási cselekmény közvetlen rendelkezést tartalmaz harmadik személyre és a felperes által kezdeményezett közigazgatási per eredményeként a határozat hatályon kívül helyezésére is sor kerülhet, akkor nem mellőzhető a közigazgatási határozattal jogot szerző harmadik személy kötelező perbeállítása. A Kfv.II.37.475/2021/6. számú döntés a fentiekkel egyezően azt is rögzítette, hogy amennyiben a perben hozandó ítélet valamely személy jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti, és a perben állása a jogvita rendezése érdekében szükséges, úgy a bíróság ezen személy perbeállítását nem mellőzheti.

[40] A Kúria a perbeli esetben abból indult ki, hogy jelen közigazgatási jogvita tárgya a felperes mint gazdálkodó szervezet részére kiadott működési engedély módosítása. A jog jogosultja tehát a felperes. A felperessel szerződésben álló háziorvosnak azonban ez a határozat közvetlenül jogát, jogos érdekét nem érinti.

[41] A Kúria Kfv.III.37.812/2024/5. számú határozata elvi megállapítása szerint az ügyelet ellátásával, az abban való részvétellel kapcsolatos kötelezettség közvetlenül a jogszabályi rendelkezésekből ered. Ez a kötelezettség azonban nem látható el csak az annak tartalmát ténylegesen kitöltő szerződés megkötése révén. A szerződéses szabadság egyedüli korlátja az, hogy a háziorvos ügyeletet köteles ellátni a közjog által szabályozott szerződéses tartalommal. Ebből pedig az is következik, hogy nem a működési engedély módosítása keletkezteti az ügyelési kötelezettséget és a módosításnak sem feltétele az OMSZ-el kötött szerződés megléte, az az ügyelet ellátásához szükséges.

[42] Mindemellett az ESzCsM rendelet 15. § (8c) bekezdése rögzíti, hogy a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálatban dolgozó háziorvos, házi gyermekorvos az ügyeleti ellátást helyettesítéssel is elláthatja.

[43] A felülvizsgálati bíróság mindezek ismeretében arra a megállapításra jutott, hogy a törvényszék nem sértette meg a Kp. 20. § (6) bekezdését azzal, hogy hivatalból nem állította perbe a felperesnél munkát végző orvost.

[44] A felülvizsgálati kérelem Kp. 51. § (7) bekezdésére alapított jogszabálysértése körében a Kúria kiemeli, az azonnali jogvédelmet biztosító végzés időbeli hatályaként a Kp. főszabályként az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését jelöli meg, a bíróság ettől eltérő időpontot is megállapíthat, amely legfeljebb a perorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napja lehet. Ugyanakkor a határozat jogerőre emelkedésével az azonnali jogvédelemről rendelkező végzés automatikusan hatályát veszti, arról külön rendelkeznie a bíróságnak nem kell, így jogszabálysértés e körben sem rögzíthető.

[45] Az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontja körében hangsúlyozza a Kúria, közzétett határozatainak elvi tartalmát csak az ügyek lényegi azonossága, az alkalmazott jogszabályok egyezősége esetén lehet adott ügyre rávetíteni. Az elsőfokú bíróság azonban elmulasztotta az ügyazonosság vizsgálatát, melynek hiányában automatikusan nem tekinthette volna irányadónak az ítéletében hivatkozott kúriai joggyakorlatot. A megjelölt ügy jelentősen különbözik jelen ügy lényegi körülményeitől az annak alapját képező tényállás tisztázás terjedelmét illetően.

[46] Ellenben a felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.840/2024/9. számú ügyazonos precedens döntésében elvi éllel rámutatott, pusztán a hivatalbóli eljárás megindításáról szóló értesítés elmaradása miatt az alperes eljárása nem sérti a felperes tisztességes hatósági ügyintézéshez való alapjogát, hanem azt mindig a konkrét ügyben kell vizsgálni. Ez a kúriai megállapítás áll összhangban az Alkotmánybíróság gyakorlatával is, miszerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembevételével {3291/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [47]}. Ebből következik, hogy egy-egy eljárási jogsérelem nem jelenti automatikusan az eljárás tisztességtelenségét, azt mindig az adott ügyben, az eset körülményeinek figyelembevételével, a szakigazgatási eljárások sajátosságaira tekintettel kell vizsgálni. Ennek megfelelően a közigazgatási bíróság mindig a konkrét ügyben vizsgálja, hogy az ügyféli jogok megvalósult sérelme kihatással van-e az ügy érdemére.

[47] Az ügy érdemében a felülvizsgálati bíróság rámutat, más felperesek ügyében, azonban a perbelivel azonos jogkérdésben Kfv.VI.37.120/2025/7., Kfv.III.37.168/2025/5., Kfv.III.37.198/2025/8., Kfv.V.37.175/2025/5. és Kfv.IV.37.153/2025/10. és Kfv.III.37.258/2025/7. számú határozataiban állást foglalt. Figyelemmel a határozatok alapját képező ügyek eltérő kereseti és felülvizsgálati, valamint elsőfokú ítéleti érveire is, az azon döntésekben foglalt érdemi jogkérdést érintő megállapításoktól a Kúria jelen tanácsa eltérni nem kíván. A felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben az alábbiakat hangsúlyozza:

[48] Ahogy a felhívott kúriai döntések is rögzítik, a jogvita eldöntése szempontjából alapvető jelentősége annak van, hogy a felperes részére kiadott működési engedélyt konkrétan mely egészségügyi szakmára adták ki.

[49] Nem volt vitatott a perben, hogy a felperes részére a Korm.rendelet 11. § (1) bekezdése alapján kiadott működési engedély a házi gyermekorvosi ellátásra vonatkozik, a szakmakódja 6302. A működési engedély kiadásakor az egészségügyi államigazgatási szerv kifejezetten e szakmára vonatkozóan ellenőrizte a Korm.rendelet 9. § (1) bekezdés a)-c) pontoknak való megfelelést.

[50] A Korm.rendelet 11. § (2) bekezdés k) pontja értelmében a működési engedély kötelező tartalmi eleme az ügyeleti, készenléti rendszerben való közreműködés tényének rögzítése.

[51] Az Eatv. 2023. január 1-jétől hatályos 6/A. §-a értelmében az állami mentőszolgálat gondoskodik – az 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kivétellel – az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.

[52] Az ESzCsM rendelet 15. § (6) bekezdése pedig kimondja, hogy az ügyeleti szolgálatot, valamint a központi ügyeletet a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvos az OMSZ-szal kötött szerződésének megfelelően látja el. A területi ellátási kötelezettség nélkül háziorvosi tevékenységet végző orvos az ügyelet működtetőjével kötött szerződésben rögzített feltételek szerint működik közre az ügyelet ellátásában.

[53] Az EüM rendelet 2023. június 1-től hatályos 4. § (2) bekezdés e) pontja szerint a háziorvos feladatkörébe tartozik továbbá a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyelet működtetőjével kötött szerződésben rögzítettek szerint az ügyeleti szolgálatban való, az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló miniszeri rendeletben meghatározottak szerinti részvétel.

[54] A Kúria Kfv.III.37.812/2024/5. számú határozatában kimondta, hogy a területi ellátási kötelezettséggel működő egészségügyi szolgáltatókat (háziorvosok, házi gyermekorvosok) a 2023. január 1-től hatályos rendelkezések szerint ügyeleti szolgálatban való részvétel kötelezettsége terheli, akár a nevükben ellátást nyújtó háziorvos, akár helyettes orvos útján. Az ügyelet ellátásával, az abban való részvétellel kapcsolatos kötelezettség közvetlenül a jogszabályi rendelkezésekből ered.

[55] Az alperes a működési engedély módosítással az új ügyeleti rendszerre való áttérést követte le, amely mindösszesen abban merült ki, hogy a felnőtt háziorvosi ellátás szakmán belül az ügyeleti feladatot „Nem vesz részt ügyeletben” helyett „Központi ügyeletben látja el” adatra módosította. A módosítással a működési engedély kötelező tartalmi elemében [Korm.rendelet 11. § (2) bekezdés k) pontja] történt változás, nem pedig abban szakmában, amelyre eredetileg a működési engedély kiadásra került. A 6302 szakmakódú, házi gyermekorvosi ellátás szakma a módosítást követően változatlan maradt.

[56] Tévesen jutott ezért arra a következtetésre a törvényszék, hogy az alperes félreértelmezte a működési engedély szerepét és a tényállást nem tárta fel. A működési engedélyben kötelezően feltüntetendő, ügyeletben való részvételre vonatkozó adat módosításával ugyanis nem terjesztette ki a felperes működési engedélyét egy másik szakmára, így a módosítást nem kellett, hogy megelőzze a szakmára előírt feltételek vizsgálata.

[57] Az ítélet összemosta a működési engedély kiadásának és az ügyeletre vonatkozó bejegyzés módosításának a feltételeit. Nem a működési engedély kiadásának, hanem a működési engedély módosításának jogszerűsége képezte a jogvita tárgyát. Az elsőfokú bíróság lényegében egy adott szakmára vonatkozó működési engedély kiadása feltételei meglétének ellenőrzését támasztotta a módosítás feltételeként, holott a működési engedély módosításával az eredeti szakma nem, hanem a működési engedély egyik kötelező tartalmi eleme változott.

[58] A Kfv.III.37.812/2024/5. számú határozatban elvi érveléssel megfogalmazott, közvetlenül a jogszabályi rendelkezésekből eredő ügyeletben való részvételi kötelezettség nem látható el csak az annak tartalmát ténylegesen kitöltő, az ESzCsM rendelet 15. § (6) bekezdésében és az EüM rendelet 4. § (2) bekezdés e) pontjában deklarált szerződés megkötése révén. A szerződéses szabadság egyedüli korlátja az, hogy a háziorvos ügyeletet köteles ellátni a közjog által szabályozott szerződéses tartalommal. Ebből pedig az is következik, hogy a működési engedély perbeli módosításának nem feltétele a szerződés megléte. Az az ügyelet ellátásához szükséges, anélkül ugyanis az ügyeletben ténylegesen nem működhet közre a háziorvos/házi gyermekorvos. Az a kérdés, hogy a felperes megkötötte-e

ezt a szerződést és azt bejelentette-e a Korm.rendelet 12/A. § (1) bekezdésben foglaltak szerint, jelen jogvitának nem képezte a tárgyát.

[59] A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság téves jogértelmezése okán jogszabálysértően döntött a működési engedélyt módosító határozat megsemmisítéséről, ezért a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az eljárás bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[60] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a keresetet a fent kifejtett jogértelmezést követve kell elbírálnia. Az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pont alkalmazhatóságát vitató kereseti érvek elbírálása során tekintettel kell lennie a Kúria Kfv.VI.37.840/2024/9. számú határozatában tett elvi élő megállapításokra is.

A határozat elvi tartalma

[61] *A háziiorvosi ellátásra kiadott működési engedély egyik kötelező elemében bekövetkező jogszabályváltozás okán helye van a működési engedély hivatalbóli módosításának. A módosításhoz nem lehet olyan feltételek teljesülését támasztani, mint amelyek a működési engedély kiadásához szükségesek.*

Záró rész

[62] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[63] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdésének alapulvételével állapította meg azzal, hogy a felperes kérelmére a 4. § (1) bekezdés alkalmazásával az alperes által aránytalan mértékben felszámított perköltség összegét mérsékelte 60.000 forintra. A Kúria figyelemmel volt arra, hogy az alperes azonos jogkérdésben indult felülvizsgálati eljárásokban azonos tartalmú felülvizsgálati kérelmeket nyújtott be, jelen eljárást érintően az ügyre történő egyediesítés sem történt meg teljes mértékben.

[64] A felmerült költség viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján.

[65] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2025. július 1.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Kovács András s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő